

21. Yüzyılın Akademik Eğitim Konsepti Ve Üniversitelerin Rolü

The Academic Concept Of Education In The 21St Century And The Role Of Universities

Doç. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL*

Öz:

Küreselleşmeyle ulusal sınırların her alanda hızlıca kaybı olduğu süreçte üniversite öğrencilerinin “dünya bireyi” vizyon ve misyonuyla ‘geleceğe’ hazırlanmalarında üniversitelere önemli bir görev düşmektedir. Dünyanın küçülmesi, göç ve hareketliliğin doruk noktasında olduğu bu dönemde farklı dinamiklerden kaynaklanmaktadır. 21. Yüzyılda küreselleşmenin getirdiği rekabet ortamında güçlü kalmak ve toplumsal refahın arttırmak isteyen ülkelerde önem verilmesi gereken önceliklerin başında eğitim gelmektedir. Eğitim insanları geleceğe hazırlayan bir kurumdur. Dünyanın hızlı değişmesinden dolayı genel olarak eğitimin ve özellikle üniversitelerin geleceği öngörerek eğitim vermeleri gerekmektedir. Üniversitelerimizin; gençlerimizi 21. Yy’ın bilgi toplumunda sahip olacakları yeni rollerine en iyi şekilde hazırlamaları, öğretim elemanları mentörlüğünde öğrencilere yenilikleri (inovasyonu) takip ettirmeleri, kültürlerarasılık ve disiplinlerarasılık alanlarında deneyim sahibi olmalarına olanak sağlamaları gerekmektedir. Çünkü farklı kültürleri taşıyan insanların barışık bir şekilde bir arada yaşayabilmeleri için insanların, sosyal- ve iletişim becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bunun yanında da iş dünyasının talepleri de sürekli olarak değişmekte olduğundan, firmalar eleman bulmakta zorlanırken, yalnızca kendini çok geniş yönlü olarak hazırlamış olan iş arayanlar şanslı olacaklardır. Bireylerin hızla değişen bilgi toplumuna katılımı; yeni bilgiler kazanması, yeteneklerini geliştirmesi, yaşam boyu

öğrenmeyi benimsemesi, araştırmacı ruhunun gelişmesi, mümkün olabilecektir. Bireyin bu vasıflarla dünya toplumuna hazırlanması da, üniversitelerde çok boyutlu ve disiplinler arası düşünebilen ve çeşitli becerilerle donatılmış eğitimcilerin varlığıyla gerçekleştirilebilir. Ayrıca daha önce öğrenilenlerin yeniden geliştirilerek üretilmesi veya daha iyileriyle değiştirilmesi için insanların yaşamboyu öğrenmeyi benimsemeleri bir zorunluluktur.

***Anahtar sözcükler:** 21.Yy eğitim konsepti, kültürlerarası iletişim, üniversitenin rolü*

Abstract:

In the process where the national borders are disappearing rapidly with globalization, the university students 'preparation for the "future" with the vision and mission of the "world individual" is an important task for the universities. The shrinking of the world is due to different dynamics during this period when migration and mobility are at its peak. 21. Education is one of the priorities that should be taken into consideration in countries that want to remain strong in the competitive environment of globalization and increase social well-being in the 21st century. Education is an institution that prepares people for the future. Because of the rapid change in the world, education in general and especially universities must provide education in anticipation of the future. Our universities; our youth 21. They must prepare their new roles in the Information Society of YY, follow innovations (innovations) under the guidance of instructors, and enable them to have experience in the areas of inter-cultural and interdisciplinary. Because people who carry different cultures have to have social - communication skills in order to live together peacefully. In addition, the demands of the business world are constantly changing, while companies have difficulty finding employees, only those who are looking for jobs who have prepared themselves in a very wide way will be lucky. It will be possible for individuals to participate in the rapidly changing information society; to gain new knowledge, to develop their skills, to adopt lifelong learning, and to develop the researcher spirit. The preparation of the individual to the world society with these qualities can also be realized with the presence of multi-dimensional and interdisciplinary thinking and equipped with various skills at universities. In addition, it is a necessity for people to adopt learning about life in order to re-develop and produce what has been learned before or to replace it with better ones.

Keywords: academic concept of 21st century, intercultural communication, the role of universities.

Giriş:

İnsanlık tarihinin başından beri var olan göç olgusu, farklı kültürlerden bireylerin bir arada yaşamasını gerekli kılmaktadır. Türkiye her yönüyle toplumsal hareketliliğin çok yoğun yaşandığı önemli bir göç ülkesidir. Türkiye’de iç göç, zorunlu göç, dış göç, tersine göç, dışarıdan gelen göç gibi bütün göç türlerinin geçmişte yaşandığı bilinmektedir. Türkiye son yıllarda, yakın ülkelerdeki politik ve sosyo ekonomik nedenlerden dolayı yoğun bir şekilde yabancı göçe maruz kalmıştır. AB üyesi ülkelerde yaşayan Türk kökenli göçmen sayısı 7 milyonu bulmuştur (Erişim:<https://egezegegen.com/yasam/avrupa-ve-diger-yabanci-ulkelerde-yasayan-turk-nufusu/>) Bunların yarısından fazlası AB vatandaşlığına da sahiptir. Daha önce göçmen olarak Avrupa’da yaşamış, sonrasında Türkiye’ye geri dönmüş insan sayısının da en az orada yaşayanlar kadar olduğu tahmin edilmektedir. Geleceğe yönelik insan kalitesinin artırılmasını sağlayacak ve dünyadaki rekabet ortamına hazırlayacak eğitimin, küreselleşme sürecinin merkezinde ve bunun gereklerini uygulayabilecek kapasitede olması gereklidir. Avrupa ülkeleri bilim toplumu olmak için eğitim, teknolojik gelişmeler ve bu gelişmelerin uygulama alanları üzerinde yoğunlaşmıştır. 1960’lardan bu yana göç alan AB ülkelerinde, “90’lı yıllardan sonra vatandaşlık” ve bireyin toplumdaki sorumluluğu eğitimde önem kazanmış, 2000’li yıllarda da “küresellik” ve “dünya bireyi” olmak için bireye gerekli olan beceriler eğitim sistemine damgasını vurmuştur (Sheffer 2000). 21. yüzyılın ihtiyaçlarına cevap verecek olan bireylerin yalnızca enformasyon teknolojisi ve medya bilimi becerilerine sahip olmaları yeterli olmamaktadır. Üretken olma, disiplinli ve titiz olma, çok dikkatli düşünme, sorun çözme, işbirliği yapma, uyum sağlama becerileri ve liderlik gibi sosyal beceriler önem kazanmıştır. “Dünya Bireyi” olarak yetişme ve dünyanın farklı kültürleriyle iletişim kurabilme becerileri birçok alanda önem taşımaktadır. Çünkü başka kültürlerle iletişim kurmak zorunda kalındığında başarılı olabilmek için, o farklı kültürleri taşıyan insanların nasıl düşündüklerini de anlamak gerekmektedir (Branden, Van der 2017). Bilgi toplumu kapsamında bilgi, günlük yaşamın temel becerilerinin kazandırılması için gereklidir. Bu becerileri kazandıracak öğrenmeler; “bilgi için öğrenme, yapmak için öğrenme, toplumun gerisinde kalmamak için; var olmak için öğrenme ve birlikte yaşamayı öğrenme” dir. Sanal ve fiziki alanda evrensel düzeyde gözlenen hızlı teknolojik gelişmeler toplum dinamiğini hızlandırmaktadır. Bu durum bireylerin kimlik oluşumunu etkilemekte, kuşaklararası ve kültürlerarası etkileşim günlük yaşantının bir parçası olmaktadır. Gelecek kuşak gençlerimizin, Küresel Köy’de dünya bireyi olarak var olmaları için, kendi kültürlerinin yanında evrensel değerlere sahip olmaları ve zekâsal becerilerinin yanında iletişim sanatını da iyi öğrenmeleri gerekmektedir. John Hattie’ye göre 20. yüzyıl ile 21. yüzyıl arasındaki fark, üç yüz elli yıl önceki tarım toplumundan endüstri toplumuna geçiş kadar büyüktür (Hattie 2009). Bu yüzden gençlerimizi 21. Yüzyıla hazırlamak için yalnızca ders programlarının değiştirilmesi bir çözüm olmayacaktır. Önemli olan var olan teknolojinin bütün olanaklarını kullanarak eğitimin içeriğinin (müfredatın) günün realitesine uygun olarak yeniden yazılması ve organize edilmesinin yanın-

da 21. Yüzyılın değişimini anlayan ve buna uygun vizyon ve misyon sahibi olan, öğrencilere rol model olabilecek rehber eğitimcilerin olması gerekmektedir (Barber ve Mourshed 2010). Dünyadaki değişimin hızlı ve çok yoğun olmasından dolayı eğitimde karşılaştığımız başka bir sorun ise, düşük eğitimli aile çocuklarının dil, matematik ve diğer bilim alanlarında yüksek eğitimli ailelerin çocuklarından açıkça geride kalmalarıdır. Bu gerçek, zamanla az eğitimli ailelerin çocuklarının da gelecekte düşük eğitim seviyeli birer ebeveyn olma riskini arttırmaktadır. İlköğretim ve liselerde başarı seviyesi düşük olan öğrencilerin sınıfta bırakılmasının iyi bir çözüm olmadığı kanıtlanmıştır. Çünkü öğrenciye zorluk yaşadığı alanların tekrar ettirilmesi değil, zorluğun nasıl aşılabileceğinin öğretilmesi gerekmektedir. Eğitim uzmanlarının önüne konulan sorular şunlardır: Ne yapmalıyız ki bütün öğrencilerin sahip oldukları kapasitenin maksimum düzeyde kullanılması eğitimle sağlanabilsin? Bu sürece eğitimcilerin, yöneticilerin, velilerin ve devletin katkısı nasıl olabilir? 800 farklı bilimsel araştırmayı inceleyen John Hattie, eğitimcinin rol model olarak öneminin çok büyük olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonuçlarına göre veliler, bu düşüncenin kabul gördüğünü teyit etmiştir. Başka bir araştırmaya dayanılarak ortaya çıkan önemli sonuç bunu desteklemektedir; bir eğitim kurumunda uygulanan eğitim sisteminin kalitesi hiçbir zaman o eğitimi veren eğitimcilerin kalitesinden daha yüksek olamaz (Barber ve Mourshed 2010). Varılan bu sonuca dayanarak 21. Yüzyıla hazırlanırken eğitim sistemini yenilemek ve yeniden dizayn etmenin, ancak eğitimcilerin de bu yeniliklere ayak uydurmaları durumunda sağlanabileceği söylenebilir. 20. yüzyılda bilgisayarın hayatımıza girmesi, aya ilk kez insanın çıkması gibi olumlu gelişmelerin yanında, atom bombasının yapılması ve dünya iklim sıcaklığının artması gibi olumsuz durumları da kapsamaktadır. Buna karşın 21. Yüzyılda dünyayı tehdit eden gelişmeler çok yönlü olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta “bu gelişmeler dünyamızı yok edebilecek boyuta ulaşabilir mi?” sorusu daha sık sorulmaya başlanmıştır. Çünkü dünyayı tehdit eden sağlıksız gıdaların neden olduğu obezite, doğanın yok edilmesi, önemli yeraltı kaynaklarının tükenmesi, insanların karşılıklı tahammülünün azalması, dünyanın birçok yerinde inançların alet edilerek insanların öldürülmesi, ırkçılık, evrensel irtica sorunu, zengin-fakir ayrımı, çocuk yaşta ölümler gibi tehlikelerden dolayı, yangına doğru sürüklenen bu dünyayı Nelson Mandela'nın söylemiyle yalnızca eğitimin kurtarabileceği söylenebilir. Bu yüzden birçok ülkenin eğitim politikasında, eğitimin geleceğe yapılan yatırım niteliğinde görüldüğü anlaşılmaktadır (Branden 2017).

2.21. Yüzyılın Zorunlu Kıldığı İnsan Profili

1. 21. Yüzyılda Gençlerimizin Sahip Olması Gereken Beceriler

Üniversitelerin 20. Yüzyıldaki en önemli görevi üç farklı perspektiften değerlendirilmektedir: 1. Ekonomik Perspektif: Bu bağlamda gençlerin farklı mesleklerde başarılı olabilmeleri için gerekli olan bilgi ve becerileri öğrenmesi amacı hedeflenmektedir. 2. Toplumsal-Kültürel Perspektif: Gençleri içinde yaşadıkları toplumda sorumluluk taşıyabilen, eleştirel düşünebilen ve günümüzün enformasyon toplumuna ayak uydurabilecek bireyler haline getirmek hedeflenmektedir. 3. Kişisel Gelişim Perspektifi: Bu bağlamda eğitimin amacı, gençlerin sahip olduğu insan kaynağının (zeka, bilgi ve beceri) iyi bir rehberlikle en iyi şekilde geliştirilmesi, üretken hale getirilmesi ve öğrencinin ilgi alanlarında başarıya ulaşmasına katkı sağlanmasıdır.

Yukarıda belirtilen hedeflerin bazı alanlarda uygulamada çeliştiği, birbirlerine kısmen engel olabileceği düşünülmektedir. Martha Nussbaum'a göre bazı ülkelerde, eğitimin ekonomik amacı, toplumsal-kültürel gelişim amacını ve değerler eğitimi kısıtlamaktadır (Nussbaum 2011). Buna karşın özellikle kişisel gelişim odaklı eğitimde de hırslı ve rekabetçi olmayı ve zamanla toplumdaki ekonomik mücadeleyi de zayıflatmaktadır. Buna karşın 21. yüzyıldaki değişim hızının baş döndürücü düzeyde olduğu unutulmamalıdır. 21. yüzyılda eğitimi ekonomik, toplumsal-kültürel ve kişisel perspektiften hareket ederek tasarımılamak 20. Yüzyılda yapıldığı gibi yapılamaz. Ekonomik perspektife baktığımız zaman bu gerçeği çok açık bir şekilde görebilir ve ortaya koyabiliriz. Çünkü istihdam alanında günün koşullarında talep edilen bilgi, beceri, sosyal kapasite 30 yıl önce talep edilenlerden çok farklıdır (CBI 2013). Örneğin 20.yüzyılda elemanların fiziksel gücü ve çalışkanlığı ön plandaydı; bireyin lise düzeyinde eğitim görmüş olması birçok iş için yeterli olabiliyordu. 21.yüzyılda ise kişisel gelişimin üst düzeyde olması, yaşam boyu öğrenme isteği olması ve kreatif becerilere sahip olması ön plandadır (U.S. Department of Labor 1991). Bunun nedeni rutin olarak ve fiziki güçle yapılan işlerin büyük bir kısmının yeni teknoloji tarafından yapılması veya 21. Yüzyılın işlerinin düşük maaşlı ülkelere kaydırılmasıdır. Avrupa'da elle yapılan işlerin büyük bir kısmı tamamen beyin gücüyle yapılmakta veya en azından beyin gücüyle desteklenmektedir. Anlaşıldığı gibi geleneksel endüstriyel ekonomi bilgi ve hizmet ekonomisi olarak değişmiştir. Trilling ve Fadel'e göre bu değişim o kadar keskin ve baş döndürücü olmuştur ki 350 yıl önceki tarım toplumunun, endüstri toplumuna geçişi kadar yaşantımıza etkisi vardır (Trilling ve Fadel 2009). Günün koşullarında belli bir alanda istihdam edilecek elemanların ilk planda sağlam bir temele sahip olmaları aranmakta ve kurum tarafından aranan özel bilgi ve beceriler de hizmet içi kurslarla tamamlanmaktadır. Bu bağlamda 21.yüzyılda bireyin sahip olması gereken bilgi ve beceriler; kreatif ve çözüm odaklı düşünebilen, hızlı değişimlerle esnek hareket edebilen ve yeni gelişmelere ayak uydurabilen, bir rehber/koça ihtiyaç duymadan, tek başına karar verebilen, meslektaşlarıyla ve müşterilerle iyi iletişim sağlayabilen, takım çalışmasına ayak uydurabilen, kompleks (karışık)

enformasyonu hızlı çözümleyebilen, zaman yönetimini iyi yapan, pozitif motivasyona sahip, gerçekçi ve başka kültürlere saygılı olabilen bireyler olmak şeklinde sıralanabilir. Kısacası 21.yüzyılın elemanlarının kurum ve firmalardaki inovasyona (yenileme kültürüne) sürekli olarak katkıda bulunmaları gerekmektedir. Bunu gerçekleştirebilmek için bireyin, önce kurumun şu anki işleyişini anlaması ve sonra da geleceğe dönük soruları sormaları gerekmektedir. Çünkü bir elemanın geleceğe dönük soru sorarak da kuruma katkıda bulunabileceği düşünülmelidir. Büyük bir uluslararası kuruluşun CEO'su bu bağlamda şunu söylemektedir: “Teknik konuları elemanlara öğretebiliriz ama elemanlardan sorun çözmeleri ve yeni şeyler öğrenmeleri bekleniyorsa soru sormaları için de olanak sağlamalıyız. Doğal olarak onlara iyi soru sormalarını öğretemeyiz, en doğru soruyu en doğru zamanda sormak başlı başına bir beceridir” (Wagner 2008).

2.2.21. Yüzyıla hazırlayacağımız mezunların sahip olması gereken kaliteler

a. Dili ve enformasyonu kullanmak: 21. Yüzyılın elemanları gerekli bilgiye ulaşmak, bilgiyi bulmak, seçmek, organize etmek, değerlendirme yapmak ve hedefine uygun olarak kullanmakta yeterli beceri sahibi olmalıdır. Kısacası elemanların, “*copy and paste*” yerine “*taste and paste*” yapmaları gerekmektedir. İletişimde ve enformasyona ulaşmada da ‘bir dil fazla bilen bir adım öndedir’ düşüncesi doğru olacaktır. 20.yüzyılın eğitimi öğrencilere öğretilen bilgilerin kaynakçada nasıl bulunacağını açık bir şekilde anlatırken, 21.yüzyılın eğitimi, öğrencinin araştırmacı ruhuyla eleştirel bir bakış açısıyla öğretilen bilgiyi irdelemesi ve kompleks olarak sunulan bilgileri aktarma becerisine sahip olması öğretilmektedir (<http://www.ond.vlaanderen.b/curriculum/peilingen>, ve Herelixka, ve Verhulst 2014).

b. Bilgiyi kullanmak: 20.yüzyılda bilginin ezberlenmesi ve öğretilenin sınavlarda kağıda aktarılması beklenirken, 21.yüzyılın içerisinde bilgi; detaylı düşünme ve konunun irdelenmesinde kullanılması ve gerekçeli bir karar verilmesine yardımcı olması için öğretilmektedir (<http://www.solarteam.b/solarolympicks> ve <http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/peilingen>). Çünkü, önemli olan 21. Yüzyıla hazırlayacağımız gençlerin geniş bir vizyonla yetiştirilmesi ve bakış açılarının geliştirilmesidir. Kısacası 20. Asrın eğitimi öğretilen bilgilerin yeniden üretilmesi üzerine kuruluyken 21.yüzyılın eğitimi öğrenciyi derin bir analiz, irdeleme ve geniş bir bilimsel açıyla alışlagelenin ötesinde uygulamaya hazırlar.

2.3. Dar çerçevenin dışına çıkıp kreatif düşünme: Gelecek kuşakların profesör Gardner’in çoklu zekalar teorisindeki farklı zekaları kullanabilecek kreatif zekaya sahip olmaları gerekmektedir (Csikszentmihalyi 1997). Yeni buluşlar içinde bulunduğumuz gerçeklerin çok uzağında aranmamalıdır. Çünkü genellikle içinde bulunduğumuz durumda sık sık küçük değişimler sağlanarak yeni ve büyük buluşlara ulaşılabilir. Yeni buluşlar, var olan şeylerin üzerine yeni şeylerin

inşa edilmesi olarak da düşünülebilir. Örneğin küçük çocukların doğuştan kreatif zekaya sahip oldukları söylenir. Bunun nedeni ise çocukların deneyim ve farklı düşüncelerden etkilenmemiş ve yaptıklarında engellenmemiş olmalarında yatmaktadır. Çünkü çocuklar oyun ve eğlence odaklı oldukları için yakın çevrelerini keşfetmek, anlamak ve heyecan duymak için arayış içindedirler. Öğrencilerin çocuk yaşta kreatif zekalarını geliştirmeleri bu yüzden çok önemlidir. Bu yöntemle bir sorunu dar kalıp olarak ve ezbercilikle çözmek yerine bireyin farklı alanlarda çözüm arama becerilerine sahip olması, başarılı olması için çoğu zaman bir fırsat olacaktır. Kısacası 20. yüzyılda eğitim kurumları geleneksel var olan örf, adet ve bilgiyi aktarmakta iken, 21. yüzyılın eğitimi inovasyon (yenilikçilik) olacaktır. Bu bağlamda bireyin başarısı, çocukluğundaki sosyal çevresinin gücüyle orantılıdır. İnsanoğlunun en önemli sermayelerinden biri onun iletişim gücü ve sanatıyla beşeri ilişkilerindeki başarısıdır. Sosyal alan ve iş çevresinde sağlıklı ilişkilere sahip olan kişi kendini daha güçlü ve mutlu hissettiği gibi karşılaşacağı sorunlarla daha kolay baş edebilme gücünü kendinde bulacaktır (Lawrence ve Nohria 2002). Bunun yanı sıra sosyal ilişkilerin çatışmalara ve büyük dramalara neden olduğunu geçmişte olduğu gibi günümüz koşullarında da görmekteyiz. 21. yüzyılda dünyada sınırların hemen her alanda kalkmasıyla semtlerimizin, caddelerimizin ve okul sınıflarının çok kültürlü olduğunu görmekteyiz. Bu gerçeklik bütün dünya için geçerlidir. Bu nedenle de farklı cinsiyet, etnik köken, inanç ve farklı dilden hemen herkesle iletişim sağlayabilme becerisi önemli bir başarı unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyin sahip olduğu zengin kültürel bagajını olumlu olarak kullanmayı öğrenmesinin bireye yeni fırsatlar yaratacağı düşünülebilir. Sonuç olarak 20. yüzyılda eğitim bireysel kazanım odaklı iken, 21. yüzyılın eğitimi işbirliği ve “kazan kazan” formülü üzerine inşa edilmektedir. 21.yüzyılın gençleri teknolojiyi her alanda uygulayabilecek becerilere sahip olmalıdır. Örnek vermek gerekirse tatlı ve tuzlu su gibi farklı sularda yüzmek ve farklı çeşit balıkları yakalamak için değişik mekanizmalara sahip olmaksızın hemen her çeşit suda kullanılabilecekleri mekanizmaları öğretilmelidir. Günümüzde gelişmiş bir ülkelerde 7 yaşındaki çocuklar İCT uygulamalarını birçok alanda kullanabilmekte hatta uygulamalarla birlikte modern medyayı ve tehlikelerini de fark edebilmektedirler (Considine ve Moorman 2009). Kısacası gelecek kuşak teknolojiyi o anki amacına uygun bir şekilde kullanabilecek ve eleştirel bir şekilde sınırlandırmayı yapabilecektir. 20. yüzyılın eğitimi karatahta, kağıt ve kalemle gerçekleştirilirken, 21. yüzyılın gençleri multi-medya ile ve sanal çalışmaktadır.

2.4. Değişimden/inovasyondan yararlanma: Sokrates’in yazılı iletişimi hiç sevmeyişi söylenir. Çünkü yazılı metin esnek değildir, hafızada zor tutulur ve yüzeysel bir bilgi aktarımı sağlar. Hâlbuki sözlü iletişim, esnek olabilmekte, beden dilinden gücünü alıp, farklı tonlarla (söz ötesi) ifade edilebilecek özelliklere sahip olabilmektedir (Darling-Hammond 2010). Üniversitelerde interaktif eğitim verildiğinde ezbercilik nispeten azalmakta, etkileşimle öğrencilerin zengin insan kaynağından yararlanılarak konulara farklı boyutlardan bakılabilmekte ve daha

fazla derinlik verilebilmektedir. Ayrıca birikim ve deneyim sahibi eğitimcinin rol model özelliği de önem kazanmaktadır. Şu anda geleceğe hazırlanmakta olan gençler, gelecekte, adı henüz tanımlanmamış mesleklere sahip olabileceklerdir. Yeni meslekler disiplinler arası düşünmeyi zorunlu kılacaktır. Bu demek oluyor ki insanlar yalnızca yeni olaylara, durumlara karşı esnek olmamalı aynı zamanda da sahip oldukları bilgiyi farklı alanlarda uygulamaya hazır olmalıdırlar ve değişimden korkmamalıdırlar. *Novib* metodu olarak da bilinen “ihtiyaç duyulduğunda balık vermek değil, gerektiğinde kendi balığını tutabilecek” mantaliteyi hazırlamak gerekmektedir. Çevrelerindeki hızlı değişikliklerden “dengelerini kaybetmeyecek kadar” da özgüven sahibi olmaları gerekmektedir. 21. yüzyılın en önemli özelliği Darwin’in “survival of the fittest” teorisine göre yalnızca en güçlülerin hayatta kalması değil, kendini karşılaştığı ortama en esnek biçimde uydurabilenlerin hayatta kalması; başarılı olması olarak vurgulamak doğru olacaktır (https://www.researchgate.net/publication/301687851_Human_Capital_of_the_21st_Century_in_Coworking_Centers).

Kısaca ifade edilecek olunursa: 20.yüzyıldaki eğitim gençlere, özellikle daha önce kararlaştırılmış ve onaylanmış eğitim programlarını öğretmeyi hedeflerken, 21. Yüzyılın eğitimi gençleri, geçmişle gelecek arasında denge kurabilecek, günün gerektirdiği hızda hareket edebilecek ve tam olarak bilinmeyen gelecekteki iş ‘maceralarına’ yetiştirmeyi hedefler.

2.5. Öğrenme Gücünün Kullanılması: “The only man who is educated is the man who has learnt how to learn” cümlesi eğitimin temel işlevini çok net olarak ortaya koymaktadır (Rogers 1969). Bu söylem 21. Yüzyıl için kesinlikle geçerlidir. İbn-i Haldun’un söylediği “ öğrenme beşikten mezara kadar sürer” sözü de bununla bağdaşmaktadır. Bunu başarabilmek için de çok geniş öğrenme stratejilerine, becerilerine ve öğrenme tutumuna sahip olmak gerekmektedir. Kısacası 21.yüzyılda yalnızca sürekli öğrenmeye açık olanlar ve öğrenenler ayakta durabilecektir. Aslında 21. Yüzyıl insanlar için bir altın madeni kadar değer taşımaktadır. Yani, 21. Yüzyıl insanoğlunun öğrenme potansiyeli için altın asırdır. Burada önemli olan insanoğlunun sürekli olarak öğrenmeye inanması; doğuştan mezara kadar öğrenme gücüne sahip kalmasıdır (Dweck 2006). İnsanoğluna bu öğrenme gücünü aşılama için de aile içi eğitimden başlamak üzere ilköğretim ve liselere büyük görev düşmektedir. Aksi halde üniversitelerin bunu tek başına başarması mümkün değildir. Doğal olarak öğrenme gücünün kalıcı olabilmesi için akademisyen eğitimcilerin ezberciliğe olanaklar içerisinde son vermeleri ve öğrencilerin insan kaynağını kullanmaları gerekmektedir. Sonuç olarak; 20.yüzyılda eğitim, kısa sürede sonuç elde etmeye yönelik olduğu halde, 21.yüzyılda yaşam boyu kullanabileceğimiz alışkanlık, davranış ve araştırma ruhu elde etme ve öğrenme gücünü kalıcı kılma temelini sağlamlaştırma esasına dayalıdır.

3.21. Yüzyılın Eğitim Konseptinde Eğitimcinin Rolü

Eğitim, Ibn Haldun'un söylemiyle beşikten mezara kadar bir süreci kapsamaktadır. Eğitimcinin geleceği öngörebilmesi için, içinde bulunduğu toplumun dinamiğini anlamasının yanında, evrensel değerlere sahip olması, Sokrates'in düşündüğü gibi etkileşimli ders verebilecek iletişim ve anlatım gücüne sahip olması gerekmektedir. Böylece kültürlerarasılık ve inovasyon için yeni kuşaklara gerekli zemin hazırlanmış olacaktır. Üniversite mezunlarımızın daha kaliteli bir bilgi-beceri, yetkinlik-yeterlilik seviyesine ulaştırılması için ilk planda öğretim elemanlarının niteliğinin yükseltilmesi gerekmektedir. Bunun ilk koşulu da Yaşam Boyu Öğrenme (Life Long Learning) kültürünü benimsemeleridir (<http://www.guninetwork.org/articles/challenges-higher-education-21st-century>). Bu gün diplomasını ve eğitimci formasyonunu alan bir eğitimcinin 40 yıllık çalışma hayatının sonuna doğru sınıfta karşılaşacağı öğrencilerin mantalitesini, beklentilerini ve hangi iş dünyası gerçeğine göre hazırlanması gerektiğini, yaşam boyu öğrenme yapmadan, anlaması ve iyi bir eğitimci olması olanak dışıdır. Gelişmiş ülkelerde avukat, savcı, hakim, doktor, tercüman/çevirmen ve benzeri bir çok meslek alanında olduğu gibi eğitimciler için de akreditasyon almak üzere her yıl zorunlu olarak yapılması gereken hizmet içi eğitim yasal olarak belirlendiği bilinmektedir. Bunların yanında ise eğitim sisteminin her şeyden önce evrensel değerleri taşıyan girişimci birey yetiştirme hedefine odaklanması gerekmektedir. Küreselleşmenin neden olduğu değişikliklere uyum sağlayabilmek için dinamik sürecin içinde yere sağlam basmak veya dengede kalmak çok büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü dingin kalabilmek için bireyin hızla değişen bilgi toplumuna katılımı; yeni bilgiler kazanması, yeteneklerini geliştirmesi, yaşam boyu öğrenmeyi benimsemesi, araştırmacı ruhunun gelişmesi ve eskisine oranla daha nitelikli olmasıyla mümkün olabilecektir. Bireyin bu vasıflarla dünya toplumuna hazırlanması da, üniversitelerde çok boyutlu- ve disiplinler arası düşünebilen ve yaratıcı kreatif becerilerle donatılmış ve etkileşimli ders vermeye hazır eğitimcilerin varlığıyla gerçekleştirilebilir. Eğitimcinin sahip olması gereken özellikleri şu şekilde sıralamak olasıdır: 1. Care: Bir eğitimci öğrencilerine değer verdiğini ve öğrencilerine önemli olduklarını hissettirmelidir. Eğitimci öğrencilerinin bazı konularda ne düşündüklerini, ruh hallerini anlamalıdır. 2. Challenge: Eğitimci, öğrencilerine kolaycı olmamaya, sınırlarını zorlamaya teşvik etmeli, eğitim sürecinde dinamik olmalı ve kendi alanında yenilikler aktarmalıdır. Eğitimini tamamlamadan bırakmak isteyenleri bırakmaması için motive etmeli ve yeni teknikler sunmalıdır; balık vermek yerine balık tutmasını öğretmelidir. 1. Clarify: Eğitimci zor konuları anlaşılabilir şekilde görselleştirmeli ve anlatmalıdır. Gerektiğinde farklı yöntemler kullanarak da konuyu anlatmalıdır. Ayrıca eğitimci öğrencilerin öğrenip öğrenmediklerini de takip etmelidir. 2. Captivate: Eğitimci, aktaracağı bilgileri cazip, ilginç ve öğrencilerin beğenisini alacak şekilde aktarmalıdır. Öğrencilerin ilgisini canlı tutmalı ve odaklanmayı üst düzeye çıkarmalıdır. 3. Confer: Eğitimci, aktaracağı bilgileri etkileşimli bir yöntemle aktarmalıdır. Öğrencilerinin düşüncelerini sormalı ve kendilerini ifade etmeleri için süre tanımalıdır. Eğitimci öğrencilerin farklı düşün-

celerine saygılı olmalı ve herkese söz hakkı vermelidir. 4. Consolidate: Eğitimci, öğrencilerin yeni aktarılan bilgilerin öğrenilip öğrenilmediğini takip etmeli, öğrencilere feedback vermeli ve kendilerini düzeltmelerine yardım etmelidir. Dersin amacını ve önemli noktaları aktarmalıdır. 5. Control: Eğitimci, öğrenci davranışlarını sınıfta kontrol etmelidir. Ders sürecini ve öğrenme ortamını iyi organize ederek öğrenme sürecini verimli kılmalıdır. Ayrıca sınıfta saygılı bir etkileşimin olmasına önem vermelidir (Branden 2017).

Sonuç:

Eğitim ulusal bir yatırım olarak görülmelidir. Bu yatırımın paydaşları ebeveynler ve **öğrenciler**, eğitim kurumları ve **üniversitelerle** devlet olmalıdır. Ancak bu proje ulusal düzeyde başarılı olduğunda düşünceyle dünyada yeni yerleri ve alanları keşfetmek ve fethetmek mümkün olacaktır. Söz konusu eğitime yapılacak yatırımla hedef, dünyanın hangi coğrafyasında olursa olsun bireyin başarılı ve söz sahibi olması için hazırlanmasıdır. Burada **önemli** olan ezberlenen bilginin fazlalığı yerine, temel bilgilerin yanında geniş vizyonla farklı disiplinlerde uygulanabilir esneklik ve kreatif olma becerileriyle, yaşam boyu **öğrenme** isteğini teşvik etmeli ve iletişim gücündeki sanatı **öğretmek** olmalıdır. Etkileşimli ders verme yöntemiyle ortaya **çıkan** sinerji ve eğitici ile **öğrenci** arasında oluşan ilham ile yalnızca **öğrenciler** değil, eğitimciler de kendilerini her derste biraz daha tazelenmiş ve karşılıklı teşvikle mutlu hissedeceklerdir. Unutulmaması gereken en **önemli** husus bu eğitim projesinin tek bir omuz **üzerinde** başarılı olamayacağıdır. Bunun için de, azim ve cesaret ile ortaya konulacak geniş bir vizyon, yüksek bir hedef ve kolektif inanç gerekmektedir.

Kaynakça:

BRANDEN, Van Der, Kris, (2017), *Onderwijs voor de 21ste eeuw*, 231-233. Leuven/Denhaag: Acco.

CBI, (2013), *Changing the pace, CBI/Pearson education and skills survey*, London: Pearson.

CONSIDINE, David Horton. ve Garry. MOORMAN, (2009), “Teaching and reaching the Millennial Generation through media literacy”, *Journal of Adolescent and Adult Literacy*, 52: 471- 481.

CSIKSZENTMIHALYI, Mihaly, (1997), *Creatifity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention*, New York: Harper Collins.

DARLING-HAMMOND, Linda, (2010), *The flat World and education, How America's commitment to equity will determine our future*, New York: Teachers College Press.

DWECK, Carol, (2006), *Mindset: How You Can Fulfil Your Potential*, London: Robinson.

Hattie, John. ve Gregory. Yates, (2014), *Visible Learning and the Science of How We Learn*, New York: Routledge.

HERELIXKA, Charlotte. ve Sylvia. Verhulst, (2014), *Nederlands in het hoger onderwijs; een verkennende literatuurstudie naar taalvaardigheid en taalbeleid*, Leuven/Den Haag: de Nederlandse Taalunie.

LAWRENCE, Paul. ve Nitin. NOHRIA, (2002), *Driven: How Human Nature Shapes Our Choices*, San Fransisco: Jossey-Bass.

BARBER, Michael. ve Mona. MOURSHED, (2010), *How the world's best-performing school systems come out on top*, London: McKinsey and Company.

NUSSBAUM, Martha, (2011), *Niet voor de winst, waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft*, Amsterdam: Ambo/Anthos.

ÖZGÜZEL, Seyfi. ve Veli Ercan. ÇETİNTÜRK, (2016), “Türkiye’deki göçmen çocuklarının topluma kazandırılması için Hollanda’nın deneyimlerinden alınabilecek dersler”; 2.ci Uluslararası Uygulamalı Bilimler Kongresi, 23-25 Eylül, Konya.

SCHEFFER, Paul, (2000), “Het multiculturele drama”, *NRC*: 29 Januari 2000; <http://retro.nrc.nl/W2/Lab/Multicultureel/scheffer.html>

TRILLING, Bernie. ve Charles. FADEL, (2009), *21st Century skills: Learning for life in our times*. Chicester: Wiley.

U.S. Department of Labor, (1991), *What work requires of schools’ a scans rapport for Amerika 2000*, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED332054.pdf>.

Wagner, Tony, (2010), *The global achievement gap*, New York: Basic Books.

Vlaams onderwijs: <http://www.ond.vlaanderen.b/curriculum/peilingen>, Erişim: 25.11.2018.

<http://www.solarteam.b/solarolympicks>, Erişim: 20.11.2018.

http://www.mfa.gov.tr/yurtdisinda-yasayan-turkler_.tr.mfa, Erişim: 25.11.2018.
<https://egezegen.com/yasam/avrupa-ve-diger-yabanci-ulkelerde-yasayan-turk-nufusu/>, Erişim: 28.11. 2018.

<http://www.guninetwork.org/articles/challenges-higher-education-21st-century>, Erişim: 15.11.2018.

https://www.researchgate.net/publication/301687851_Human_Capital_of_the_21st_Century_in_Coworking_Centers, Erişim: 27.11.2018.

<http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/peilingen>, Erişim: 5.11.2018.

Extended Abstract:

In the process of globalization, where borders are disappearing and blurring in all aspects, universities play a significant role in the preparation of future world citizens. In years the world is coming smaller. This is not just a result of migration on the world wide but also due to another dynamic changes. The impact of education sector is high importance for all those countries opting for vitality in a globalizing world and self supporting successful individuals. The education system should pupils who are able to function in society or not, has to prepare everybody so that, after spending a number of years in the education system, they should be capable to function well in the global world. It is well accepted in this world that a university must prepare its students for the future. The education and especially universities has the task to stimulate the integration in the world society. This applies to all pupils from all sectors of society, who must also be able to function well in society after they have completed their education. After all of these, pupils have completed their education they will as a world citizen enter a society in which a variety of ethnic-cultural groups live alongside each other. When one meets someone from another culture, misunderstandings, prejudices and conflicts can arise. It can be argued that the disorders of less participation are mainly due to a lack of communication between the new members and the local community and also to the fact that the local authorities do not communicate the 'social rules' of the host society to the new participants to society: values, norms and basic expectations. In addition, a well-organized coordination between local, national and even international institutions is necessary to address complex problems. Rapidly evolving communication technology influences identity development. Next to real life identity there will be digital identity. Conclusion: to be a successful world citizen in a 'global village' one has to know the own culture and, without prejudice, have insight in other cultures. Different literature studies have shown that companies are struggling with a lack of necessary human capital, which can mainly be found in knowledge workers. An important part of the human capital is moving from the traditional labour market to new places (to the virtual labour market, to cooperative centres, often as freelancers) where employers can use this human capital. The firms that can not adapt their management of human capital to the expectations of the 21st century, will find it increasingly difficult to find talented employees for their sector. On the other hand, institutions and companies that are able to use creative human capital well have a competitive advantage. Technological developments in the 21st century enable completely new ways of working that better meet the needs of young knowledge workers in particular than traditional forms of employment. An important part of knowledge work can be done using information and communication technologies; virtual. While there are many factors contributing to upward absolute economic mobility, one factor that looks increasingly important is that participants in the labour market have not been able to keep the skill set required to succeed in an increasingly advanced in global economy. The transformative impact of technological changes on the labour market is difficult to estimate. These

trends coincide with the increasing pressure of globalization and technological development that have dramatically changed the nature of the work in a short period of time. Generally speaking, about interpersonal skills, communication skills and social intelligence, soft skills are sometimes called non-cognitive skills, emotional skills or non-academic skills. These broad range of skills, competencies, behaviours, attitudes and personal qualities enable people to navigate effectively in their environment, work well with others, perform well and achieve their goals. Perhaps these soft skills will even have become a more important success factor on the modern labour market than traditional hard skills. In the beginning, education and universities aspired to create a “perfect” citizenship. Later, the objective shifted to ensuring that citizens were well-trained, and more recently it shifted once again to the awakening of the creativity spirit: the capacity to learn and a lifelong willingness to face new things and modify learned expectations accordingly; there can be no learning without re-learning. This is the only way in which future staff, with an inquiring mind, interested in innovation and lifelong learning, will be able to function properly in a knowledge society. As a result, academics should move away from an one-dimensional method of working and adopt a significant more interdisciplinary practice.